RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2023/1948

z dne 10. maja 2023

s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Skupnega podjetja za krožno Evropo na biološki osnovi (pred 30. novembrom 2021: Skupno podjetje za industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase) za proračunsko leto 2021

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Skupnega podjetja za krožno Evropo na biološki osnovi za proračunsko leto 2021,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0093/2023),

A. ker je bilo Skupno podjetje za industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase (v nadaljnjem besedilu: Skupno podjetje BBI) ustanovljeno maja 2014 v okviru programa Obzorje 2020 za obdobje do 31. decembra 2024 ([1]); ker je bilo novembra 2021 z Uredbo Sveta (EU) 2021/2085 ([2]) ustanovljeno Skupno podjetje za krožno Evropo na biološki osnovi (v nadaljnjem besedilu: skupno podjetje CBE), ki v okviru programa Obzorje Evropa nadomesti Skupno podjetje BBI za obdobje do 31. decembra 2031;

B. ker je splošni cilj skupnih podjetij v okviru programa Obzorje Evropa, da bi bila v primerjavi s prejšnjimi programi bolj usmerjena k specifičnim ciljem ter imela bolj ambiciozna partnerstva z zadevnimi panožnimi sektorji;

C. ker je bilo Skupno podjetje CBE financirano iz večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, njegov cilj pa je združiti vse ustrezne deležnike in prispevati k vzpostavitvi Unije kot ključnega akterja na področju raziskav, in sicer s sodelovanjem in zavezanostjo partnerjev pri oblikovanju in izvajanju programa raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti z evropsko dodano vrednostjo;

D. ker imajo skupna podjetja v okviru programov za raziskave in inovacije v večletnem finančnem okviru ločene pravne osebnosti ter na svojem strateškem področju raziskav sprejmejo lasten načrt za raziskave in inovacije, ki ga izvajajo z razpisi za zbiranje predlogov ali javnimi naročili;

E. ker je splošni cilj Skupnega podjetja CBE pospešiti inovacijski proces in razvoj inovativnih rešitev na biološki osnovi, pospešiti uvajanje obstoječih zrelih in inovativnih rešitev na biološki osnovi na trg ter zagotoviti visoko raven okoljske učinkovitosti industrijskih sistemov na biološki osnovi;

F. ker je treba razpise za zbiranje predlogov v okviru Skupnega podjetja CBE objaviti najpozneje do 31. decembra 2027, da bi upoštevali trajanje programa Obzorje 2020; ker se lahko v ustrezno utemeljenih primerih razpisi za zbiranje predlogov objavijo do 31 decembra 2028;

G. ker so ustanovni člani Skupnega podjetja CBE Unija, ki jo zastopa Komisija, in partnerji iz industrije, ki jih zastopa konzorcij industrijskih panog, ki temeljijo na rabi biomase (BIC);

H. ker finančni prispevek Unije za Skupno podjetje CBE, vključno z odobritvami EGP, znaša največ 1 milijardo EUR (od tega do 23,5 milijona EUR za upravne stroške); ker člani Skupnega podjetja CBE, ki niso Unija, prispevajo ali poskrbijo, da njihovi ustanovni ali povezani subjekti v desetletnem obdobju skupaj prispevajo najmanj 1 milijardo EUR, vključno z do 23,5 milijona EUR za upravne stroške;

([1]) UL L 169, 7.6.2014, str. 130.

([2]) Uredba Sveta (EU) 2021/2085 z dne 19. novembra 2021 o ustanovitvi skupnih podjetij v okviru Obzorja Evropa ter o razveljavitvi uredb (ES) št. 219/2007, (EU) št. 557/2014, (EU) št. 558/2014, (EU) št. 559/2014, (EU) št. 560/2014, (EU) št. 561/2014 in (EU) št. 642/2014 (UL L 427, 30.11.2021, str. 17).

Splošno

1. pozdravlja, da je Računsko sodišče v svojem poročilu o zaključnem računu Skupnega podjetja CBE (v nadaljnjem besedilu: poročilo Računskega sodišča) ugotovilo, da zaključni račun za leto 2021 v vseh pomembnih vidikih pošteno predstavlja finančni položaj Skupnega podjetja CBE na dan 31. decembra 2021, njegov poslovni izid, denarne tokove in spremembe čistih sredstev za tedaj končano leto v skladu s finančnimi pravili Skupnega podjetja CBE in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije, ter da so transakcije, povezane z letnim zaključnim računom, v vseh pomembnih pogledih zakonite in pravilne;

2. priznava, da Obzorje Evropa za skupno podjetje določa ambiciozne cilje, ki jih bo moč doseči le, če bodo zasnovane in izvedene učinkovite rešitve za odpravo pomanjkljivosti v sistemih notranje kontrole in pripravo na prihodnje izzive, ki izhajajo iz večjih pristojnosti, na primer na področju upravljanja človeških virov in načrtovanja; v zvezi s tem poudarja, da zelo zapleteni in obremenjujoči izračuni in zahteve glede poročanja predstavljajo veliko tveganje napak, ter zato poziva, naj se preučijo možnosti poenostavitev, kjer je to mogoče in združljivo z obstoječim pravnim okvirom;

3. ugotavlja, da skupna podjetja nimajo usklajene opredelitve upravnih stroškov, ki bi bila podlaga za izračun finančnih prispevkov njihovih članov in pogoj za to, da bi bilo te stroške mogoče primerjati; ob upoštevanju tega poziva, naj se za vsa skupna podjetja oblikujejo skupne smernice, da bi sprejeli usklajen pristop za razvrstitev nekaterih kategorij odhodkov za upravne stroške, kot so odhodki za posvetovanja, študije, analize, vrednotenja in tehnično pomoč;

Proračunsko upravljanje in finančno poslovodenje

4. ugotavlja, da je upravni odbor decembra 2020 sprejel proračun Skupnega podjetja CBE za leto 2021 v skupnem znesku (sprejeti proračun in ponovne aktivacije) 5 215 066 EUR v sredstvih za prevzem obveznosti in 174 626 895 EUR v sredstvih za plačila, pri čemer ni bilo sprememb;

5. z obžalovanjem ugotavlja, da je iz poročila Računskega sodišča razvidno, da je bila stopnja izvrševanja proračuna za plačila Skupnega podjetja CBE za leto 2021, ki je bil na voljo za projekte programa Obzorje 2020, le 71-odstotna, in sicer zaradi zunanjih dejavnikov, kot je pandemija covida-19, pa tudi nepričakovane prekinitve velikega projekta v sklopu programa Obzorje 2020, potem ko je glavni upravičenec leta 2021 šel v stečaj;

6. ugotavlja tudi, da je proračun nekdanjega Skupnega podjetja BBI vključeval presežek neporabljenih proračunskih sredstev iz prejšnjih let (2018, 2019 in 2020), ki je vključeval 600 000 EUR v upravnih sredstvih za prevzem obveznosti in sredstvih za plačila, na operativni strani pa 46 881 709 EUR v sredstvih za plačila; ugotavlja tudi, da so bila ponovno aktivirana sredstva prednostno porabljena v skladu s finančnimi pravili Skupnega podjetja CBE in so do konca leta dosegla skoraj 100 % upravnih sredstev za prevzem obveznosti, 84 % upravnih sredstev za plačila in 79 % operativnih sredstev za plačila;

7. ugotavlja, da je Unija do konca leta 2021 prispevala 728 228 000 EUR, medtem ko je industrijsko združenje prispevalo 52 239 000 EUR potrjenih stvarnih prispevkov, 14 559 000 EUR denarnih prispevkov za upravne stroške in 3 250 000 EUR denarnih prispevkov za operativne stroške;

8. ugotavlja, da je Skupno podjetje CBE, kar zadeva operativne obveznosti ob koncu leta 2021, skoraj v celoti prevzelo obveznosti za najvišji možni prispevek Unije za podpisane sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev v programu Obzorje 2020, ki je znašal 815,8 milijona EUR; prav tako ugotavlja, da je treba v prihodnjih letih poravnati še približno 159,6 milijona EUR (ali 19,6 %); po drugi strani ugotavlja, da so se zasebni člani pravno zavezali, da bodo zagotovili stvarne in finančne prispevke v višini 266,5 milijona EUR ali 56 % okvirne ciljne vrednosti v višini 475,3 milijona EUR, določene v sprejetih letnih delovnih programih Skupnega podjetja CBE; ugotavlja pa, da Skupno podjetje CBE do konca programskega obdobja ne bo doseglo okvirne ciljne vrednosti za svoje zasebne člane, saj so bili vsi razpisi programa Obzorje 2020 zaključeni konec leta 2020;

9. ugotavlja, da je stopnja izvrševanja plačil Skupnega podjetja CBE, ki so bila na voljo za projekte programa Obzorje 2020, znašala 71 %, kar je mogoče pojasniti z začasnimi ustavitvami in/ali podaljšanji nedavnih projektov zaradi pandemije covida-19, pa tudi z ustavitvijo velikega projekta programa Obzorje 2020, potem ko je glavni upravičenec leta 2021 šel v stečaj; ugotavlja, da Skupno podjetje CBE v letu 2021 ni imelo operativnih sredstev za prevzem obveznosti, saj je zadnji razpis za zbiranje predlogov zaključilo ob izteku leta 2020;

10. ugotavlja, da so člani iz industrije ob koncu leta 2021 poročali o skupnih stvarnih prispevkih za dodatne dejavnosti v višini 1 646,5 milijona EUR ali 74 % ciljne vrednosti, ki znaša 2 225,4 milijona EUR; je pa seznanjen z ugotovitvijo Računskega sodišča, da postopek potrjevanja za 715,6 milijona EUR ali 43 % sporočenega zneska ni bil končan; je seznanjen z ukrepi, ki jih je sprejel upravni odbor Skupnega podjetja CBE, da bi omogočil uresničitev cilja do izteka programa, tako da je februarja 2022 odobril za 658 milijonov EUR dodatnih naložb članov iz industrije v dejavnosti za leto 2022, ki so tesno povezane s strateškimi cilji Skupnega podjetja CBE; posledično ugotavlja, da lahko ta zaveza zasebnih članov zmanjša tveganje, da Skupno podjetje CBE do konca programa Obzorje 2020 ne bi doseglo ciljne vrednosti glede stvarnih prispevkov za dodatne dejavnosti;

11. ugotavlja, da je konzorcij industrijskih panog, ki temeljijo na rabi biomase, na podlagi ugotovitev Računskega sodišča iz leta 2020 o pomanjkanju podatkov o potrjenih stvarnih prispevkih z objavo letnega poročila o dejavnostih za leto 2021 uspel predložiti več potrdil, ki zajemajo stvarne prispevke ustanovnih subjektov konzorcija za dodatne dejavnosti, večinoma od leta 2020, pa tudi od leta 2019 in leta 2018, katerih dobava je bila med pandemijo covida-19 odložena;

12. poudarja, da v zvezi s tveganjem, ki ga je za uresničitev programa raziskav in inovacij Skupnega podjetja CBE v sklopu programa Obzorje 2020 leta 2020 odkrilo Računsko sodišče, operativni dosežki, navedeni v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2021, potrjujejo, da Skupno podjetje CBE kljub manjšim denarnim prispevkom obeh članov (Evropske komisije in konzorcija industrijskih panog, ki temeljijo na rabi biomase) uspešno uresničuje svoje strateške cilje; zlasti pozdravlja, da je bilo med najpomembnejšimi operativnimi točkami, sporočenimi za leto 2021, zaključenih 41 projektov, pri čemer so bili doseženi vsi ključni kazalniki uspešnosti, povezani z rezultati; poleg tega ceni, da pričakovani rezultati tekočih projektov kažejo, da bodo končni ključni kazalniki uspešnosti znatno presegli cilje, določene v strateškem, inovacijskem in raziskovalnem programu: Industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase, za razvoj in rast v Evropi, v katerem so opredeljene raziskovalne, predstavitvene in uvajalne dejavnosti, ki jih bo Skupno podjetje CBE izvajalo v okviru programa Obzorje 2020;

13. ugotavlja, da Skupno podjetje CBE v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2021 še naprej sporoča dejansko vrednost finančnih prispevkov v naravi, ki jih zagotovi konzorcij industrijskih panog, ki temeljijo na rabi biomase, ali njegovi ustanovni subjekti, da bi uresničilo cilje iz Uredbe Sveta (EU) št. 560/2014 ([3]), skupna raven stvarnih in finančnih prispevkov pa je že dosegla 70 % končne pričakovane vrednosti 2,73 milijarde EUR in je na dobri poti, da do leta 2024 doseže zadani končni cilj;

Uspešnost

14. ugotavlja, da je izvršni direktor prednostne naloge in cilje Skupnega podjetja CBE za leto 2021 upravnemu odboru prvič predstavil na seji 17. junija 2020, preden je bila 7. oktobra 2020 predstavljena in obravnavana končna različica; ugotav lja, da so bile prednostne naloge nato dodane v letni delovni načrt med cilje za leto 2021, s čimer se je želelo utrditi portfelj projektov in hkrati ohraniti standarde kakovosti, obenem pa ublažiti najvišjo delovno obremenitev; poleg tega ugotavlja, da je bil v sklopu okvirnega programa Obzorje Evropa zagotovljen nemoten prehod s Skupnega podjetja BBI na novo Skupno podjetje CBE;

([3]) Uredba Sveta (EU) št. 560/2014 z dne 6. maja 2014 o ustanovitvi Skupnega podjetja za industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase (UL L 169, 7.6.2014, str. 130).

15. ugotavlja, da je Skupno podjetje CBE glede na to, da v letu 2021 ni bilo odprtih razpisov za zbiranje predlogov, zadnji razpis pa je bil izveden leta 2020, še naprej upravljalo svoj portfelj projektov, na podlagi česar je bilo podpisanih 18 sporazumov o dodelitvi nepovratnih sredstev, s čimer se je skupno število projektov v portfelju Skupnega podjetja CBE povečalo na 142 (71 ukrepov na področju raziskav in inovacij, 39 predstavitvenih ukrepov, 14 vodilnih ter 18 usklajevalnih in podpornih ukrepov), od katerih jih je bilo 96 ob koncu leta 2021 še v teku, 46 pa je bilo zaključenih;

16. ugotavlja, da je zunanji izvajalec leta 2021 izvedel namensko študijo ([4]), da bi potrdil rezultate ključnih kazalnikov uspešnosti za 32 projektov Skupnega podjetja BBI, ki so bili zaključeni do julija 2020, in podal splošno oceno portfelja projektov skupnega podjetja; ugotavlja, da so se pri potrjevanju sporočeni rezultati in učinki ključnih kazalnikov uspešnosti primerjali z dokazi iz projektne dokumentacije, vključno z rednimi poročili, končnimi rezultati in poročili o pregledu, ki so jih opravili neodvisni strokovnjaki; poleg tega ugotavlja, da je bila pripravljena validacijska ocena, ki kaže, v kolikšni meri so bili sporočeni rezultati ključnih kazalnikov uspešnosti podprti z dokazi;

17. poudarja, da je bila za večino (približno 90 %) potrjenih podatkov podeljena ocena 1 ali 2 (validacijske ocene: 1, 2, 3), kar priča o tem, da okvir ključnih kazalnikov uspešnosti za Skupno podjetje BBI omogoča smiselno merjenje rezultatov in učinkov programa;

18. ugotavlja, da gre pri vodilnih in naprednih predstavitvenih ukrepih za projekte, ki najbolj prispevajo k socialno-ekonomskim učinkom, kot so ustvarjanje delovnih mest, razvoj podeželja in koristi za primarne proizvajalce, regionalni in lokalni učinki ter učinki na trge in industrijo; ugotavlja, da stopnja tehnološke pripravljenosti teh projektov omogoča množično uporabo tehnologij v predindustrijskem obsegu, pri čemer so vključeni akterji iz celotne vrednostne verige, od lokalnih dobaviteljev surovin do končnih uporabnikov in lokalnih organov;

19. ugotavlja, da je zmanjšanje vpliva industrijskih procesov in izdelkov na okolje eden glavnih ciljev Skupnega podjetja CBE; ugotavlja, da je k blažitvi podnebnih sprememb pomembno prispevalo zmanjšanje emisij CO_2 in drugih toplogrednih plinov, kar je bilo sporočeno za 65 % projektov Skupnega podjetja CBE; ugotavlja, da je bila za 29 % projektov sporočena uporaba/recikliranje CO_2, sproščenega pri dejavnostih na biološki osnovi, kar ustreza zmanjšanju njihovih neposrednih emisij toplogrednih plinov;

20. je zadovoljen, da je v letu 2021 Skupno podjetje CBE še naprej uspešno izvajalo osrednje dejavnosti, kar je razvidno iz glavnih ključnih kazalnikov uspešnosti programa Obzorje 2020, s katerimi se skupno podjetje spremlja, s čimer se nadaljuje pozitiven trend iz prejšnjih let: kandidati so bili o rezultatih razpisa za leto 2020 obveščeni januarja 2021, tj. v 137 dneh, pri čemer je ciljni rok znašal 153 dni (100 % znotraj roka); nepovratna sredstva so bila pri razpisu za leto 2020 v povprečju dodeljena v 236 dneh, pri čemer je ciljni rok znašal 245 dni, pravočasno pa so bili podpisani tudi vsi sporazumi o dodelitvi nepovratnih sredstev (100 % znotraj roka); čas za spremembo je znašal 9 dni, pri čemer je ciljni rok znašal 45 dni (100 % znotraj roka); čas za plačilo pri predhodnem financiranju izbranih predlogov iz razpisa 2020 je v povprečju znašal 9,5 dneva, pri čemer je bil postavljen ciljni rok 30 dni (100 % znotraj roka), čas za vmesna in končna plačila pa je ob ciljnem roku 90 dni v povprečju znašal 66 dni (100 % znotraj roka);

21. ugotavlja, da sporazumi o dodelitvi nepovratnih sredstev, ki jih je po ugotovitvi v postopku razrešnice v zvezi s pravicami intelektualne lastnine za leto 2020 podpisalo Skupno podjetje CBE, ustrezajo vzorčnemu sporazumu o dodelitvi nepovratnih sredstev, ki ga je Komisija izdala za izvrševanje proračuna Unije, prav tako pa ni opaziti odstopanj pri upravljanju pravic intelektualne lastnine; poleg tega v zvezi s pravicami intelektualne lastnine in objavo rezultatov ugotavlja, da lastništvo rezultatov projektov ostaja pod nadzorom upravičencev in da morajo ti izpolnjevati posebne obveznosti v zvezi z odprto znanostjo in dostopom do rezultatov raziskav v skladu z oddelkom 3 (Pravice ter obveznosti v zvezi z rezultati) vzorčnega sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev v okviru programa Obzorje 2020;

([4]) https://www.bbi.europa.eu/sites/default/files/executive-summary-bbi-ju-portfolio-kpi.pdf

Postopki javnih naročil in zaposlovanja

22. ugotavlja, da je do konca leta 2021 v programski pisarni Skupnega podjetja CBE delalo 22 uslužbencev in da so se leta 2021 začeli štirje postopki zaposlovanja, na podlagi katerih so bili zaposleni projektni uradnik (pogodbeni uslužbenec), strokovni sodelavec za odnose z deležniki in izvršni pomočnik (začasni uslužbenec), pomočnik za komuniciranje (začasni uslužbenec) in finančni pomočnik (pogodbeni uslužbenec); ugotavlja tudi, da je Skupno podjetje CBE, enako kot že leta 2020, za obdobje povečane delovne obremenitve prek okvirne pogodbe Komisije za začasne storitve sklenilo več kratkoročnih pogodb za začasne storitve, da bi zadostilo posebnim potrebam programske pisarne;

23. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je povprečna stopnja agencijskih delavcev na letni ravni ostala visoka, saj je v tej kategoriji 19 % statutarnih uslužbencev; opozarja, da se zaradi visokega deleža pogodbenih uslužbencev občutno povečuje stopnja fluktuacije zaposlenih Skupnega podjetja CBE, prav tako pa to prinaša dodatno negotovost na področju kadrovskih zadev; poudarja pa, da bi morala uporaba agencijskih delavcev ostati začasna rešitev, saj bi lahko v nasprotnem primeru negativno vplivala na splošno uspešnost skupnega podjetja, na primer v zvezi z ohranitvijo ključnih kompetenc, nejasnimi kanali odgovornosti, morebitnimi sodnimi spori in manjšo učinkovitostjo uslužbencev; spominja, da bi moralo Skupno podjetje CBE oblikovati formaliziran model ali smernice za ocenjevanje kadrovskih potreb (vključno z bistvenimi kompetencami), da bi optimiziralo uporabo kadrovskih virov;

24. na podlagi letnega poročila o dejavnostih za leto 2021 ugotavlja, da je uravnotežena zastopanost spolov ustrezna, saj je na ravni programskih pisarn 64 % žensk, 46 % v skupini predstavnikov držav (vključno z namestniki) in 57 % v znanstvenih odborih; spodbuja Skupno podjetje CBE, naj ohrani uravnoteženo zastopanost spolov in jo še izboljša;

25. na podlagi letnega poročila o dejavnostih potrjuje, da se je število žensk v upravnem odboru povečalo z 20 % v prejšnjem letu na 30 % ob koncu leta 2021; spodbuja Skupno podjetje CBE, naj si še naprej prizadeva za uravnoteženo zastopanost spolov v upravnem odboru;

26. ugotavlja, da skupna podjetja od leta 2016 v pokojninski sistem Unije ne plačujejo tistega dela prispevkov delodajalca za zaposlene v skupnih podjetjih, ki ustreza razmerju med prihodki, ki jih subvencionira tretja država, in njihovimi skupnimi prihodki, ker Komisija teh odhodkov ni predvidela v proračunu skupnih podjetij niti uradno ne zahteva teh plačil; poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za preprečevanje podobnih težav v prihodnosti;

27. ugotavlja, da je Skupno podjetje CBE leta 2021 skupaj s štirimi drugimi skupnimi podjetji prevzelo vodilno vlogo in začelo uporabljati elektronsko orodje za zaposlovanje SYSTAL, ki ga je zasnovala družba Oracle in ga že uporablja več decentraliziranih agencij, Skupno podjetje CBE pa ga je prvič uporabilo septembra 2021, ko je prek njega objavilo prosto delovno mesto;

28. ugotavlja, da je kadrovska služba leta 2021 ob upoštevanju letnih ciljev Skupnega podjetja CBE oblikovala okvir za učenje in razvoj, s čimer je želela poskrbeti za to, da bodo zaposleni usposobljeni za svoje naloge in da so zmožni delovati v zahtevnem delovnem okolju; ugotavlja, da so bile zaradi pandemije covida-19 vse učne dejavnosti organizirane na spletu;

29. poudarja, da se je Skupno podjetje CBE odzvalo na ugotovitve v postopku razrešnice za leto 2020 v zvezi z javnimi naročili ter izvedlo vse možne ukrepe, da bi v postopkih javnega naročanja zagotovilo najširšo konkurenco in ravnalo v skladu s finančno uredbo; poleg tega pozdravlja, da Skupno podjetje CBE obvestila o javnih naročilih objavlja elektronsko, prav tako pa je izpolnilo vse zahteve za pristop k rešitvam elektronskega javnega naročanja (npr. za elektronsko oddajo ponudb), ki jih bo predvidoma do konca leta 2022 v celoti vključilo v sistem;

30. je seznanjen z dejstvom, da je skupno podjetje CBE, potem ko je bilo v postopku razrešnice za leto 2020 ugotovljeno, da ni podporne strukture za psihično dobro počutje uslužbencev, organiziralo vrsto dogodkov v podporo osebju pri spopadanju z izzivi, ki jih je povzročila pandemija, ter da so bile pri pripravi strategije za vrnitev v pisarne v organizaciji v okviru novih načinov dela vzpostavljene dobre prakse in zlata delovna pravila;

Notranje kontrole in notranja revizija

31. ugotavlja, da okvir notranje kontrole Skupnega podjetja CBE, ki velja od 1. januarja 2020, temelji na 17 kontrolnih načelih in je usklajen z okvirom kontrole Komisije;

32. ugotavlja, da rezultati ocene notranje kontrole za leto 2021 potrjujejo, da je kontrolni sistem Skupnega podjetja CBE vzpostavljen in delujoč, vendar so potrebne določene izboljšave; ugotavlja, da v splošnem vse komponente notranje kontrole delujejo povezano in celovito ter da je sistem skladen z okvirom notranje kontrole, deluje na sprejemljivi ravni učinkovitosti in omogoča zadostno kontrolo tveganj za doseganje ciljev kontrole;

33. ugotavlja, da je za naknadno revizijo plačil v okviru programa Obzorje 2020 pristojna skupna revizijska služba generalnega direktorata Komisije za raziskave in inovacije; ugotavlja, da je Skupno podjetje CBE na podlagi rezultatov naknadnih revizij, ki so bili na voljo do konca leta 2021, poročalo o reprezentativni stopnji napake v višini 1,9 % in stopnji preostale napake v višini 1,2 % za projekte programa Obzorje 2020 (obračuni in končna plačila); vendar ugotavlja, da je treba zgoraj predstavljene stopnje napak obravnavati preudarno, saj vsi rezultati revizij še niso na voljo, stopnje napak pa niso v celoti reprezentativne za odhodke, ki se preverjajo;

34. ceni, da so tako kot v letu 2020 na voljo dokazi, da so poenostavitve, uvedene za program Obzorje 2020, skupaj s čedalje več pridobljenimi izkušnjami glavnih upravičencev pozitivno vplivale na število in stopnjo napak; vendar ugotavlja, da upravičenci še vedno delajo napake, običajno zaradi nerazumevanja ali nespoštovanja pravil;

35. poudarja, da je Računsko sodišče na podlagi ugotovitev potrdilo sistemske napake v zvezi s prijavljenimi stroški dela in da se zlasti v malih in srednjih podjetij ter pri novih upravičencih pogosteje ponavljajo napake; poudarja, da Računsko sodišče o teh napakah redno poroča v letnih poročilih od leta 2017; zato poudarja, da sta racionalizacija pravil programa Obzorje 2020 za prijavo stroškov osebja in širša uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov osnovna pogoja, da bi se stopnje napak stabilizirale pod pragom pomembnosti; poudarja, da bi moralo Skupno podjetje CBE okrepiti svoje sisteme notranjih kontrol, da bi se lotilo problema povečanega tveganja v zvezi z malimi in srednjimi podjetji in novimi upravičenci, ter pri nekaterih kategorijah upravičencev, ki so bolj dovzetni za napake, kot so mala in srednja podjetja in novi upravičenci, močno spodbujati uporabo orodja Personnel Costs Wizard; pozdravlja, da so v letu 2022 vsa skupna podjetja začela izvajati ukrepe za zmanjšanje stopnje napake v skladu z ukrepom, ki ga je predlagalo Računsko sodišče in ki vključuje preučitev možnosti uporabe poenostavljenih oblik stroškov, kot so stroški na enoto, pavšalni zneski in pavšalne stopnje;

36. ugotavlja, da je Računsko sodišče, da bi ocenilo kontrolo operativnih plačil Skupnega podjetja CBE, revidiralo naključno vzorčena plačila iz programa Obzorje 2020, izvršena v letu 2021, in sicer na ravni končnih upravičencev, pri čemer je želelo potrditi stopnje napak iz naknadnih revizij ([5]); ugotavlja, da je Računsko sodišče v enem primeru odkrilo in količinsko opredelilo napako v zvezi s stroški dela, ki so bili prijavljeni za osebo, ki ni bila niti zaposlena pri upravičencu niti ni bila zanjo sklenjena pogodba v zvezi s projektom;

([5]) Kar zadeva transakcije za izplačila nepovratnih sredstev, preizkušene pri upravičencih, je prag za poročanje o količinsko opredeljivih napakah 1 % revidiranih stroškov.

37. ugotavlja, da Skupno podjetje CBE, potem ko je Računsko sodišče v postopku podelitve razrešnice za leto 2020 podalo ugotovitve v zvezi s stalnimi sistemskimi napakami pri stroških dela, ki so jih prijavili upravičenci, in da se je o takih napakah redno poročalo tudi v naknadnih revizijah, ki jih je opravila skupna revizijska služba, še naprej dejavno izboljšuje svoje kontrolne strategije za odhodke ter sodeluje pri skupnih ukrepih, ki so bili v zvezi s tem sprejeti v okviru upravljanja programov Obzorje 2020 in Obzorje Evropa ter so namenjeni tudi natančno opredeljenim kategorijam upravičencev do sredstev EU;

Obvladovanje in preprečevanje nasprotja interesov ter tveganj goljufije

38. ugotavlja, da je bilo konec leta 2021 v registru tveganj ugotovljenih in opisanih 11 tveganj z različno stopnjo pomembnosti, konvergence in medsebojne odvisnosti; poudarja, da je ocena tveganja, izvedena leta 2021, potrdila trend iz prejšnjih let in da so bila nekatera dodatna tveganja absorbirana ali zmanjšana zaradi večje učinkovitosti notranjih kontrol in izkušenj, pridobljenih pri ključnih dejavnostih, kot so načrtovanje nepovratnih sredstev ter postopki in sistemi v okviru programa Obzorje 2020;

39. pozdravlja, da je programska pisarna Skupnega podjetja CBE v zvezi z obvladovanjem morebitnega nasprotja interesov razvila celovit sklop pravil in postopkov, ki se učinkovito izvajajo v celotni strukturi upravljanja, in da so bili izvedeni posebni ukrepi za preprečevanje in obvladovanje nasprotja interesov strokovnjakov, odgovornih za pregled projektov in razpisov;

40. poudarja, da so ti kontrolni sistemi v letu 2021 delovali učinkovito in da ni mogoče poročati o dejavnikih, ki bi utegnili vplivati na razumno zagotovilo, ki ga mora dati odredbodajalec;

41. ugotavlja, da se je skupno podjetje odzvalo na ugotovitev v postopku podelitve razrešnice za leto 2020 in v svojem letnem poročilu o dejavnostih za leto 2021 poročalo organu za podelitev razrešnice o obvladovanju tveganj goljufij, prav tako pa potrdilo, da še naprej izvaja priporočila iz prejšnjih let in o tem poroča Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF);

42. ugotavlja, da je bila na podlagi ugotovitev iz postopka razrešnice za leto 2020 izjava o interesih članov upravnega odbora objavljena na uradnem spletnem mestu Skupnega podjetja CBE in da vsebuje tudi ustrezne informacije o preteklih in sedanjih poklicnih dejavnostih članov;

43. ugotavlja, da je Skupno podjetje CBE na podlagi ugotovitve iz postopka razrešnice za leto 2020 začelo izvajati več politik in organizirati usposabljanja za boj proti nadlegovanju in goljufijam, preprečevanje nasprotij interesov in zaščito žvižgačev; poleg tega ugotavlja, da so politike v zvezi z etiko vključene v širok nabor dejavnosti in mehanizmov za obvladovanje tveganj, katerih učinkovitost stalno spremljajo pristojni subjekti, natančno opredeljeni v upravni strukturi Skupnega podjetja CBE, in da služba za notranjo revizijo in Računsko sodišče, ki dajeta končno zagotovilo, redno preverjata vse ustrezne kontrolne sisteme; ugotavlja, da Skupno podjetje CBE v letnih poročilih o dejavnostih redno poroča o tem mehanizmu za obvladovanje tveganja, zlasti pa o morebitnem nadlegovanju, nasprotju interesov in primerih goljufij, zaradi katerih bi bilo mogoče za priloženo letno izjavo o zanesljivosti, ki jo predloži izvršni direktor skupnega podjetja, izraziti pridržke; ugotavlja, da v letnem poročilu o dejavnostih Skupnega podjetja CBE za leto 2021 ni poročil o ugotovitvah in zaključkih, na podlagi katerih bi bilo mogoče na teh področjih izraziti pridržek.